

گسله شمال تهران (North Tehran fault)، (چالانکو، ۱۹۷۴)

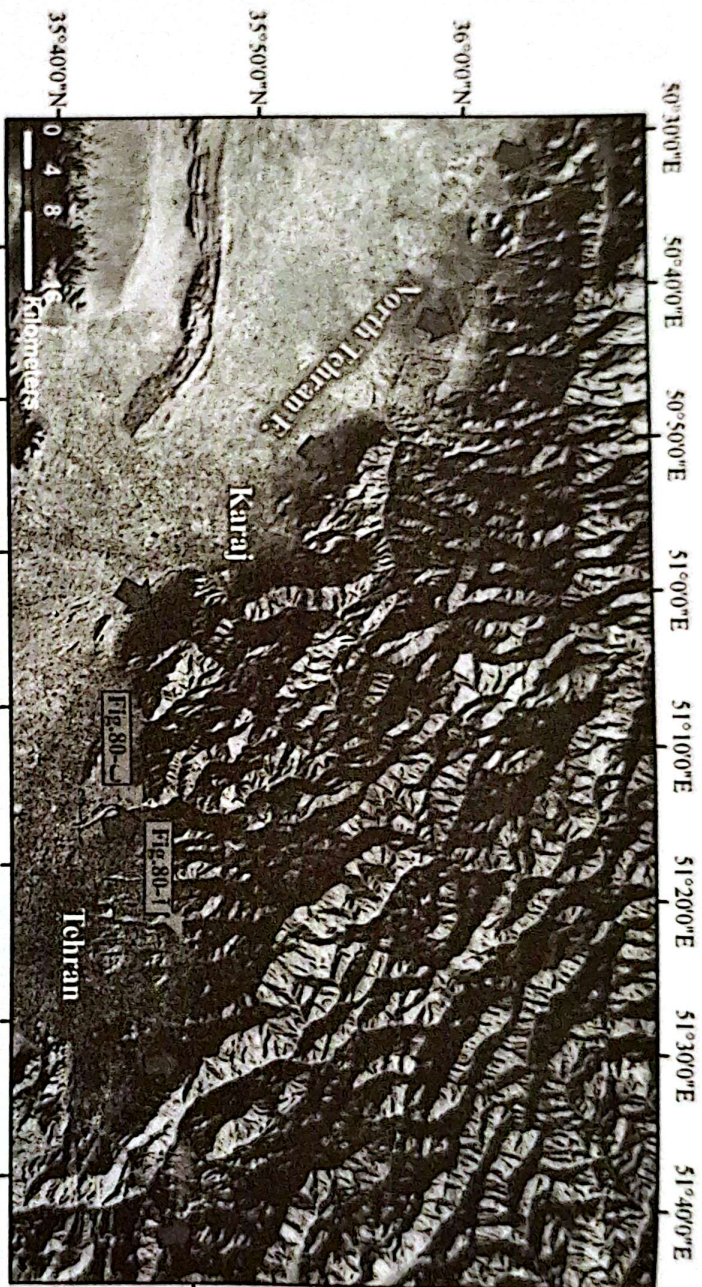
نام دیگر: رانندگی شمال تهران (بربریان و همکاران، ۱۳۶۴).

طول: حدود ۱۱۰ کیلومتر (بربریان و همکاران، ۱۳۶۴)، اما با در نظر گرفتن پاره‌های این گسله به سمت باختر و تا نزدیکی قزوین طول گسله به ۱۸۵ کیلومتر هم خواهد رسید.

راستا و شیب صفحه گسله: راستای خاوری-باختری تا خاور شمال خاور-باختر جنوب باختر با شیب به سمت شمال. مقدار شیب گسله از ۱۰ تا ۸۰ درجه تغییر می‌کند به گونه‌ای که در کاظم آباد ۳۰ درجه به سمت شمال خاوری، در باختر کن ۱۰ تا ۴۵ درجه به سمت شمال، در خاور کن ۲۷ تا ۴۰ درجه به سمت شمال، در فرحزاد ۷۰ تا ۸۰ درجه به سمت شمال باختر، در بخش باختری دره لشکرک ۴۰ درجه به سمت شمال باختر و در شمال خاوری ده سبو در حدود ۳۰ درجه به سمت شمال است (بربریان و همکاران، ۱۳۶۴).

سازوکار گسله: به باور قاسمی و قرشی، (۱۳۸۱) سازوکار پهنه گسلی شمال تهران از مورفه شیب لغز معکوس و راستالغز چپبر تشکیل شده است. در حالی که به گمان چالانکو (۱۹۷۴)، گسله شمال تهران از چند پاره همپوشان (en echelon) تشکیل شده که حرکت راستالغز چپبر دارند.

موقعیت جغرافیایی: از لوراسان و نیکناام‌ده (شمال خاور تهران) تا باختر ویان (باختر کرج) (شکل ۷۹).

شکل (۷۹): موقعیت گسله شمال تهران از شمال خاور شهر تهران تا شمال باختر کرج بر روی تصویر همپوشان ماهواره لندست ۷ و مدل ارتفاعی رقومی.

واحدهایی که گسله آنها را قطع کرده است: گسله شمال تهران مرز بین کوهپایه و توفیت‌های سبز سازند کرج را تشکیل داده است. در اثر عملکرد این گسله ارتفاعات البرز (سازند کرج) بر روی آبرفت‌های کواترنری تهران (آبرفت-های هزار دره A و آبرفت‌های ناهمگن شمال تهران B) رانده شده (ربین، ۱۹۵۵) و گاه می‌توان جنبش گسله را در نهشته‌های آبرفتی یاد شده نیز مشاهده نمود. (شکل‌های آب، پت، ۸۰). در واقع گسله شمال تهران مرز جنوبی مجموعه آذرآواری و آتشفشانی زیر دریایی ائوسن (سازند کرج) را تشکیل می‌دهد در حالی که مرز شمالی این مجموعه توسط گسله مشا محدود شده است (عباسی و فرید، ۲۰۰۹).